

een engel (?) door de lucht gaat zweven. Het zijn beelden die zich in mijn geheugen hebben gegrift. In het programmaboek staat de 'echte' betekenis van die tocht door de lucht, maar die is banaal en ontluisterend en kan in de herinnering het magische van het moment niet te niet doen. We staan hier wel voor een merkwaardig moment: het begrijpen als de dood van het plezier aan theater. Uit de momenten die Raaijmakers op de voorgrond haalt, ontstaat geen verhaal. Zo blijft de toeschouwer alleen geboeid, als hij de hele tijd in 'verwondering' weet toe te zien, ook tijdens de 'dode' momenten van de arbeid.

Theater

In het laatste deel van de vertoning verlaat Raaijmakers de strenge esthetiek van het voorafgaande. Nu verschijnt uit het niets een glazenier. De machinisten zijn van het speelvlak verdwenen, en verschijnen nu verkleed als Mexicanen. Plots staan we voor theater. Heel volks, heel uitgelaten, vol merkwaardige poppen, zoals we die uit de Mexicaanse feesten

kennen. Het dubbele van het kijken valt nu weg. We zien gewoon een film (of een toneelstuk, dat maakt niet uit). Het gaat om een complete stijlbreuk. Deze overgang doet afbreuk aan de consequente esthetiek van het voorgaande. Hier gaat de motivatie uit van de betekenis die Raaijmakers toch aan zijn spektakel verlenen wil. De valse Messias uit het verhaal van Slauerhoff is de tegenpool van Mussolini. Ook hij moet ten onder gaan, of 'val-len' (een begrip waar Raaijmakers graag mee speelt). Deze Mexicaanse beelden doen de film-liefhebber denken aan Eisensteins filmproject *Que Viva Mexico!*, dat de Russische cineast precies in datzelfde jaar 1930 aan het filmen was voor een studio in Hollywood.

Het plezier dat de toeschouwer aan de fiesta beleeft, is 'normaal'. Plots staat hij in een vertrouwde verhouding tot een spektakel. Het is allemaal fris, levendig en tenslotte pakkend mooi, wanneer er een stoet maskers verschijnt. Maar het valt ook wat tegen, precies omdat het absoluut eigen-aardige van het lange eerste deel, hier volledig verdwijnt.

Zo is *De Val van Mussolini* niet volledig geslaagd, maar het eerste deel blijft een uitzonderlijk theatermoment. En ergens knaagt toch de twijfel of de maker niet teveel uit het oog verliest dat zijn privé-universum vanzelfsprekend een gesloten boek is voor het publiek. Raaijmakers wil zeker iets vertellen over politiek en over 'verlossers', die nooit verlossen. Maar dan blijft het geheel misschien toch iets teveel steken in vorm. Wanneer wordt de privé-obsessie echt relevant voor de brede groep? Is het al voldoende als het uitbouwen van die obsessie 'genot' verwekt? Of moet er meer zijn? En tot slot, een bange vraag: als het allemaal zoveel duidelijker zou zijn, zou de fascinatie dan even sterk blijven?

Fascinatie tegen betekenis, dat is de fundamentele paradox, die deze vertoning spektakulair zichtbaar maakt.

Johan Thielemans

HET HAMLETMACHIEN

17 NOVEMBER 1995

BRONKS

02/21 999 21

(■ ■ ■) *

HET GEVOLG

speelt

* **De Ingebeelde Zieke**
(heel vrij naar Molière)

Tekst en regie: Ignace Cornelissen

Muziek: Piet Slangen

Spel: Marc Decorte, Steven De Schepper,
Ariane van Vliet, Joke Devinc, Hilde Breda.

Voorstellingen

van 4 november 1995 t/m 5 februari 1996
in o.a. de warande Turnhout, Westrand Dilbeek,
De Brakke Grond Amsterdam, De Blauwe Zaal
Utrecht, CC Berchem, Theater Bis 'S Hertogenbosch,
Schouwburg Kunstmin Dordrecht, CC Hasselt,
Stadsschouwburg Leuven, CC De Velinx Tongeren

Info: Tel 014/42.63.27 - Fax 014/42.82.36